

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul firmei de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată, Romeo Sandu, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de firma de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii mixte „Apmoc” societate cu răspundere limitată, în procedura falimentului, și Vasile Pascal cu privire la încasarea datoriei și a penalităților,

c o n s t a t ă:

La 04 august 2016, firma de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată FPC „Drancor” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii mixte „Apmoc” societate cu răspundere limitată, în procedura falimentului (denumirea prescurtată ÎM „Apmoc” SRL) și Vasile Pascal cu privire la încasarea datoriei și a penalităților (f.d. 2-3, 18).

În motivarea acțiunii a menționat că, la 17 iulie 2016 a încheiat cu ÎM „Apmoc” SRL contractul nr. 1464 de vânzare-cumpărare a mărfurilor, conform căruia ultima, în calitate de cumpărător, s-a obligat să cumpere înghețată și alte mărfuri.

Reclamanta evocă faptul că, ÎM „Apmoc” SRL a recepționat de la FPC „Drancor” SRL mărfuri în sumă de 1 256,16 lei, fapt ce se confirmă prin copia facturii fiscale seria JJ număr 2605911 din 23 iulie 2015. Însă, până la momentul înaintării acțiunii, pârâta nu a achitat suma mărfii recepționate, admitând astfel existența unei restanțe în mărime de 1 256, 16 lei.

Relevă că, întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 04 ianuarie 2016, a expediat în adresa ÎM „Apmoc” SRL reclamația cu nr. 04, care a fost recepționată la 07 ianuarie 2016, care însă a rămas fără executare, iar pârâta eschivându-se de la executarea obligației.

Astfel, reclamanta opinează că, prin prisma pct. 7.3 al contractului nominalizat, cumpărătorul urmează să achite penalitate pentru perioada restantă a datoriei de la 06 februarie 2016 până la 03 august 2016, ce constituie suma de 4 522,17 lei.

La fel, precizează că, datoria și penalitatea urmează a fi încasată în mod solidar din contul cumpărătorului ÎM „Apmoc” SRL și al directorului acestuia, cet. Vasile Pascal. Or, conform pct. 7.6 al contractului nominalizat, directorul firmei a garantat personal, cu bunurile sale proprii, achitarea datoriilor acumulate.

FPC „Drancor” SRL solicită admiterea acțiunii; și încasarea în mod solidar din contul ÎM „Apmoc” SRL și Vasile Pascal în beneficiul FPC „Drancor” SRL datoria în sumă de 1 256,16 lei și penalitatea în mărime de 4 522,17 lei; și amânarea achitării taxei de stat în sumă de 270 de lei până la examinarea cauzei.

Judecătoria Dondușeni, prin hotărârea din 13 decembrie 2016 (f.d. 46, 54-56), a admis acțiunea.

A încasat în mod solidar din contul ÎM „Apmoc” SRL și de la Vasile Pascal în folosul FPC „Drancor” SRL suma datorată în mărime de 1 256,16 lei, penalitate calculată conform prevederilor contractului de vânzare-cumpărare a mărfurilor nr.1464 din 17 iulie 2015, în mărime de 4 522,17 lei.

A încasat în mod solidar din contul ÎM „Apmoc” SRL și de la Vasile Pascal în folosul FPC „Drancor” SRL taxa de stat în mărime de 270 de lei.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a invocat dispozițiile art. 25, art.29 din Legea nr. 134-XII din 03 iunie 1994 vânzării-cumpărării de mărfuri; art.512-514, art. 530, art. 531, art. 533, art. 585 și art. 619 din Codul civil; și art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, prima instanță a reținut că, în baza contractului de vânzare-cumpărate nr. 1464 din 17 iulie 2015 și facturii fiscale de livrare a mărfii seria JJ număr 2605911 din 23 iulie 2015, FPC „Drancor” SRL a livrat ÎM „Apmoc” SRL înghețată în sumă de 1 256,16 lei. Însă, distinct obligației instituite de pct. 3.3 al contractului, cumpărătorul nu a achitat costul mărfii timp de 15 zile din momentul recepționării ei.

Astfel, având în vedere că ÎM „Apmoc” SRL și Vasile Pascal nu și-au executat în termen obligațiile asumate față de FPC „Drancor” SRL, urmează să-i achite în mod solidar datoria în sumă de 1 256,16 lei și penalitatea, conform pct. 7.3 al contractului, în mărime de 2% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, ce constituie suma de 4 522,17 lei.

Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 24 octombrie 2017 (f.d. 109, 110-114), a admis apelul declarat de Vasile Pascal.

A casat hotărârea Judecătoria Dondușeni din 13 decembrie 2016 în partea ce ține de încasarea datoriei de la Vasile Pascal și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care a respins revendicarea FPC „Drancor” SRL înaintată împotriva lui Vasile Pascal privind încasarea datoriei, iar în rest, a menținut hotărârea.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a invocat dispozițiile art. 199 alin. (1) și (2), art. 666 alin. (1) și (2) din Codul civil, art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată și art. 143 alin. (8) din Legea insolabilității.

Referitor la circumstanțele speței, instanța de apel a reținut că, deși, Vasile Pascal este administrator al ÎM „Apmoc” SRL, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1464 din 17 iulie 2015 nu a fost semnat de către acesta. Respectiv, în speță, lipsește consimțământul acestuia la încheierea contractului și nu și-a asumat careva obligațiuni prin acest contract.

Subsecvent, instanța de apel a notat faptul prin hotărârea instanței de insolvență din 28 octombrie 2016, a fost admisă cererea introductivă a IFS Dondușeni și a fost intentată procedura de insolvență față de ÎM „Apmoc” SRL, prin inițierea procedurii simplificate a falimentului. Iar, în cadrul ședinței speciale din 16 martie 2017, a fost validată creanța FPC „Drancor” SRL în mărime totală de 6 048,33 de lei, în baza dispozitivului hotărârii Judecătorei Dondușeni din 13 decembrie 2016.

La 31 ianuarie 2018, reprezentantul FPC „Drancor” SRL, Romeo Sandu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului invocă examinarea arbitrară a materialelor cauzei, menționând în acest sens că, potrivit clauzelor contractuale, administratorul persoanei juridice și-a asumat obligația de a răspunde solidar cu aceasta, inclusiv cu bunurile sale proprii, în cazul imposibilității onorării obligațiilor asumate de persoana juridică. Astfel, consideră că instanța de apel eronat a conchis că, în speță, lipsește consimțământul lui Vasile Pascal de a garanta achitarea datoriilor ÎM „Apmoc” SRL cu bunurile sale proprii.

La fel, opinează că, instanța de apel neîntemeiat a constatat faptul că contractul de vânzare-cumpărare nr. 1464 din 17 iulie 2015 nu a fost semnat de către Vasile Pascal în numele ÎM „Apmoc” SRL. Or, la caz nu au fost administrate probe care ar certifica faptul că semnătura aplicată pe acest contract în numele ÎM „Apmoc” SRL nu i-ar fi aparținut administratorului Vasile Pascal.

Succesiv, relevă că validarea creanței FPC „Drancor” SRL față de patrimoniul debitorului insolvent ÎM „Apmoc” SRL nu limitează dreptul recurente de a pretinde încasarea datoriei de la garantul creanței – persoana fizică Vasile Pascal.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Ab initio, instanța de recurs atestă că, potrivit avizului de recepție DS3118092999AR (f.d. 116) decizia Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017 i-a fost comunicată recurentei FPC „Drancor” SRL la 01 decembrie 2017. Prin urmare, termenul de valorificare a dreptului de a ataca în ordine de recurs decizia instanței de apel începe să curgă din ziua imediat următoare, adică din 02 decembrie 2017, iar ultima zi fiind 02 februarie 2018. Respectiv, în condițiile, se constată că calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, cererea de recurs a fost depusă la 31 ianuarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 120).

Succesiv, completul de admisibilitate apreciază cererea de recurs ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

La caz, este notabil că, în sensul prevederilor art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Alineatul (3) al aceluiași articol consemnează că, conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare

sau lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnați în condițiile legii.

Conform articolului 80 alineat (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

Completul de admisibilitate evocă faptul că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2016 (f.d. 125 recto-verso) s-a intentat procedura accelerată de restructurare față de FPC „Drancor” SRL și s-a instituit perioada de observație, fiind desemnat în funcția de administrator provizoriu administratorul autorizat Grigore Hanganu. Totodată, a fost desemnat Ion Drangoi ca reprezentant al debitorului FPC „Drancor” SRL.

În speță, însă, dreptul de a ataca în ordine de recurs decizia Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017 a fost valorificat de către Romeo Sandu în numele FPC „Drancor” SRL. Studiind documentele anexate la cererea de recurs, precum și materialele cauzei civile, se constată, în afară oricărui dubiu rezonabil, că Romeo Sandu nu a prezentat înscrișuri care i-ar permite de a apărea în fața instanțelor de judecată ca reprezentant al recurente. Or, acesta nu a prezentat o procură valabilă, eliberată de către administratorul provizoriu al FPC „Drancor” SRL, prin care să fie împuternicit să reprezinte interesele recurente în cadrul proceselor civile în care este interesată aceasta.

Ba mai mult decât atât, procura nr. 70 din 02 martie 2016 anexată la materialele cauzei (f.d. 15), în baza căreia Romeo Sandu a reprezentat interesele FPC „Drancor” SRL în cadrul prezentului litigiu, a expirat de drept, deoarece are termen de valabilitate de un an de zile de la data eliberării. Prin urmare, valabilitatea acesteia a expirat la 02 martie 2017, ora 24.00.

Corelând ipoteza relevată, completul de admisibilitate conchide că, în speță, Romeo Sandu a valorificat dreptul de ataca decizia Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017 în numele FPC „Drancor” SRL în discordanță cu regulile și cerințele prestabilite de Codul de procedură civilă față de instituția reprezentării persoanei juridice în procesele civile.

La caz, este relevantă și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat în repetate rânduri că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn v. Germaniei*, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, recurenta, prin intermediul reprezentantului său, fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin demararea corectă a căii de atac împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei*, 26 martie 1996, §67).

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **reprezentantul recurente** a depus prezenta cerere de recurs după **ce prima** a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței,

cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurenteii** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi **auzită** combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **cererea de recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de **reprezentantul firmei de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată, Romeo Sandu, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017**, în baza art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. c) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de reprezentantul firmei de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată, Romeo Sandu, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de firma de producție și comerț „Drancor” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii mixte „Apmoc” societate cu răspundere limitată, în procedura falimentului, și Vasile Pascal cu privire la încasarea datoriei și a penalităților.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan